

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ 4.0

โมเดลการพัฒนาประเทศไทย 4.0¹ เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำประเทศไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อก้าวข้ามกับดัก 3 อย่าง คือ จากประเทศที่มีรายได้ประเทศปานกลาง มีความเหลื่อมล้ำ และ ความไม่สมดุล โดยใช้ 3 กลไกหลัก ได้แก่ กลไกการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม กลไกการขับเคลื่อนด้วยการสร้างการมีส่วนร่วม และกลไกการขับเคลื่อนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางที่กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) กำหนดไว้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลกโดยใช้แนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” และ “ประชารัฐ”

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (สบส.) เป็นองค์กรหลักคุ้มครองผู้บริโภคและส่งเสริมผู้ประกอบการด้านบริการสุขภาพ เพื่อประชาชนมีสุขภาพดี และชุมชนมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง ได้ก้าวสู่ยุค สบส.4.0 (SMART HEALTHCARE SYSTEM 4.0) ภายใต้กลไก Growth Engine 3 ประการดังนี้

(1) กลไกการขับเคลื่อนด้าน Inclusive Growth Engine มีเป้าหมายการพัฒนา คือ การคุ้มครองผู้บริโภคด้านระบบบริการสุขภาพอย่างชาญฉลาด (SMART Healthcare Consumer Protection) โดยมุ่งมั่นให้คนไทยมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ (SMART Health Literacy) มีสุขภาพที่ดี (SMART Health Behavior) และมีอาสาสมัครสาธารณสุขที่เข้มแข็ง (SMART Health Volunteer) มีกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

SMART Healthcare Consumer Protection

- การเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมาตรฐานของประชาชนด้วยเทคโนโลยีทางการสื่อสารผ่าน smart phone และสื่อสังคมออนไลน์ที่ทันสมัย
- ออกแบบมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคด้านบริการสุขภาพด้วยระบบ Big Data System
- ขับเคลื่อนกระบวนการประชารัฐเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคด้านบริการสุขภาพ ผ่านการเสริมสร้าง smart people + smart agents และ PPP
- ปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายเพื่อการควบคุม กำกับ ร่วมกับการส่งเสริมและพัฒนาบริการสุขภาพกลุ่ม Medical Technology & Innovation เช่น Robotic Medicine, Genetic Medicine, Stem cell ฯลฯ
- สร้างความเชื่อมโยงด้านบริการสุขภาพรวมทั้งการส่งต่อ (Interconnected Healthcare System)
- พัฒนาศักยภาพบุคลากรสู่การเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ 4.0 และปรับเปลี่ยนระบบปฏิบัติการสู่การเป็นหน่วยงานอิเล็กทรอนิกส์

คนไทยรอบรู้เข้าสู่ชุมชนสุขภาพดี

- เครือข่ายกำลังคนความรู้ เข้าถึงข้อมูล ตัดสินใจและปฏิบัติได้
 - Empowerment : พัฒนา อสม. อสค.ให้เป็นนักปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพและสื่อสารสุขภาพ Health Literate Person/ Health Literate Organization / Health Literate Community เพื่อให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ

¹ สุวิทย์ เมษินทรีย์, ประเทศไทย 4.0 โมเดลเศรษฐกิจใหม่

(<https://www.facebook.com/drsuvitpage/posts/1396306724009387>) [15 กุมภาพันธ์ 2560]

- การเฝ้าระวังระบบเฝ้าระวังและสื่อสารเตือนภัยด้านข้อมูลข่าวสารและพฤติกรรมสุขภาพ ผ่าน Social Media, Application
- ระบบบริการสุขภาพชุมชนดีเลิศ ส่งเสริมพัฒนาระบบสาธารณสุขทุกระดับ โดยเฉพาะโรงพยาบาลปทุมภูมิ ให้มีการดำเนินงานเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ และจัดการความรู้และจัดการเรียนรู้อย่างมีมาตรฐาน เชื่อมต่อชุมชน
- ตำบลสร้างสรรค์นวัตกรรมสุขภาพ การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน คือ ส่งเสริมให้เกิด ๑ ตำบล ๑ OTOP สุขภาพ โดยส่งเสริมให้ชุมชนสามารถจัดการด้านสุขภาพของตนเองได้ และคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมสุขภาพ ตามบริบทของพื้นที่
- การจัดเทคโนโลยีสุขภาพประชาชนยุคดิจิทัล
 - พัฒนาและจัดการคลังความรู้สุขภาพให้รู้เท่าทันยุค ๔.๐ เพื่อเป็นฐานข้อมูลองค์ความรู้ในการสนับสนุน การดำเนินงานเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ
 - พัฒนาระบบการสื่อสารที่ทันสมัยเหมาะสมกับกลุ่มวัย เน้น Social Context ตามบริบทของพื้นที่ ใช้ เทคโนโลยีเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของการสื่อสาร และกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงได้
 - พัฒนาเครือข่ายการสื่อสารสุขภาพครอบคลุมทุกจังหวัด เน้นการเข้าถึง เข้าใจ มีข้อมูลที่ถูกต้องทันเวลา เหมาะสมกับกลุ่มวัยและวิถีชีวิต

(2) กลไกการขับเคลื่อนด้าน Productive Growth Engine มีเป้าหมายการพัฒนา คือ การเป็น ศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical hub) และการใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่มีเทคโนโลยีสูง (Medical Device) ทั้งนี้ได้มุ่งมั่นพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีโรงพยาบาลที่เป็นเลิศ (SMART Hospital) มีศูนย์กลาง ของการมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ (SMART Wellness Center) และมีห้องปฏิบัติการการทดสอบและสอบเทียบ อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์มาตรฐานสูง (SMART Medical Equipment Laboratory) มีกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

Best Medical and Wellness in Asia

- International Quality Standard : Sanatorium/ Health Establishment
- Best Facilities service: Reimbursement/ Temporally License/ Medical Visa
- Global Database : บริการรักษาพยาบาล สถานประกอบการ/ สถานศึกษา/ สมุนไพร/ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียน

World Medical Service

- Advance Medical Technology:
- Advance Specialist
- Research and Education Center
- บริการรักษาเฉพาะทางขั้นสูง
- Referral System แบบครบวงจร
- ผลิตภัณฑ์การแพทย์ที่เพียงพอ รองรับ

World medical Service

- Health Trade Center
- World Wellness Center
- ขยายการรับรองมาตรฐานผู้ประกอบการในต่างประเทศ
- Preventive Medicine ที่เบิกจ่ายจากสามกองทุนได้
- National Examination สำหรับ provider
- ผลิตพนักงานผู้ให้บริการโดยใช้หลักสูตรที่เป็นสากล
- Rehabilitation Center / Sport Medicine

Global Competitiveness

- Medical and health Attaché
- จัดตั้งศูนย์ลุ่มแบบครบวงจร
- Brand Ambassador / Country Branding
- Trade Show/ Road Show
- Business Matching
- ทำการตลาดผ่าน Social Media/ Electronic Marketing

(3) กลไกการขับเคลื่อนด้าน Green Growth Engine มีเป้าหมายให้สถานพยาบาลและประกอบการสุขภาพมีความสะอาดและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (SMART Green & Clean Hospital) มีกิจกรรมสำคัญดังนี้

- โครงการปรับปรุงเปลือกอาคารผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลศูนย์ ให้เป็นไปตามเกณฑ์ทางด้านพลังงานของอาคารเขียว (LEED)
- โครงการพัฒนาปรับปรุงแบบก่อสร้างอาคารสถานบริการสุขภาพ ตามแนวทางเกณฑ์อาคารเขียว
- โครงการจัดทำแบบก่อสร้าง อาคารสถานบริการสุขภาพต้นแบบที่ปลอดจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนสุทธิ (Carbon Neutral Healthcare Facilities) ด้วยกระบวนการออกแบบบูรณาการ (Integrated Design Processes: IDP) โครงการจัดทำต้นแบบสถานบริการสุขภาพผู้สูงอายุตามแนวทางอาคารเขียว
- Calibration and Testing Medical Equipment Laboratory
 - พัฒนาการห้องปฏิบัติการทดสอบ/สอบเทียบด้านไฟฟ้า ความดัน อุณหภูมิ ความชื้น อัตราการไหล มวล แสงสว่าง และเสียง ครอบคลุมเครื่องวัดทางการแพทย์ในประเทศไทย
 - พัฒนาการทดสอบ/สอบเทียบ เพื่อรับรองนวัตกรรมเครื่องวัดทางการแพทย์ 4.0 (ทั้งก่อนและหลังใช้งาน)
 - ทดสอบความปลอดภัยทางไฟฟ้าและความเข้ากันได้ทางสนามแม่เหล็กไฟฟ้า (EMC Testing Center) กับเครื่องมือวัดทางการแพทย์ และหุ่นยนต์ทางการแพทย์

จากกิจกรรมที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดได้ดำเนินการตามพันธกิจหลัก คือการสนับสนุนหน่วยบริการสุขภาพทุกระดับให้มีประสิทธิภาพในการดูแลสุขภาพของประชาชนโดยส่งเสริมและสนับสนุนระบบคุ้มครองประชาชนด้านบริการสุขภาพ ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรภาคเอกชนเพื่อการบริการสุขภาพ อันจะทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีสามารถพิทักษ์และเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน² ดังนั้นการพัฒนาโมเดลกรรมสนับสนุนบริการสุขภาพ 4.0 ให้บรรลุพันธกิจที่หลากหลายข้างต้นจึงจำเป็นต้องอาศัยนวัตกรรม ปัญญา เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่ง สบส. ได้มุ่งมั่นในการพัฒนาระบบการคุ้มครองผู้บริโภคด้านระบบบริการสุขภาพอย่างชาญฉลาด (SMART Healthcare Consumer Protection System) ตามโมเดลการพัฒนาประเทศ 4.0 โดยเป้าหมายและกิจกรรมทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นจะส่งผลให้ประชาชนได้รับบริการสุขภาพที่มีมาตรฐาน คุณภาพปลอดภัย และสมประโยชน์ ประชาชนทุกคนสามารถดูแลสุขภาพตนเองและชุมชนจัดการสุขภาพเพื่อการพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้ และผู้ประกอบการสามารถยกระดับมาตรฐานการประกอบการและมีความสามารถในการแข่งขันได้ เป็นการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและสนับสนุนนโยบาย Thailand 4.0 ของประเทศ สู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

² กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2552. ราชกิจจานุเบกษา หน้า 80. เล่ม 126 ตอนที่ 98 ก. 28 ธันวาคม 2552